

PASSFR.EU

A Digital Learning Platform for Generation Z:
Passport to IFRS®

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

A Digital Learning Platform for Generation Z: Passport to IFRS®

UFRS® 5 Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklar ve Durdurulan Faaliyetler

Funded by the Erasmus+ Program of the European Union. However, European Commission and Turkish National Agency cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

© Copyright 2021, Istanbul University

ÖRNEK OLAY ÇALIŞMASI – UFRS® 5 SATIŞ AMAÇLI ELDE TUTULAN DURAN VARLIKLAR VE DURDURULAN FAALİYETLER

Giriş

İşletmeler bazen faaliyetlerini (kısmen) durdurmaya ve duran varlıklarının bir kısmını satmaya karar verirler. Bu karar, hangi kuruluşların gelecekteki nakit akışlarını ne ölçüde ve nasıl oluşturacağını etkiler. Dolayısıyla işletmenin finansal tablolarına uygun şekilde yansıtılmalıdır. Özellikle satış amaçlı elde tutulan duran varlıkların finansal tablolarda nasıl ölçüldüğünü ve sunulduğunu anlamak önemlidir.

Bu örnek olay çalışmasının amacı, bazı duran varlıkları satış amaçlı elde tutma kararının finansal tablolar üzerindeki sonuçlarını tartışmak ve değerlendirmektir. Bu örnek olayda siz Choco Biscuit Ltd.'de bir muhasebecisiniz ve kuruluşun bazı varlıkları için sonuçları değerlendirmeniz gerekmektedir.

Örnek Olay Hakkında Bilgi

Choco Biscuit Ltd., gurme kurabiyeler üreten küçük bir aile şirkettir. İşletmenin satışları son birkaç yılda istikrarlı bir şekilde artmış ancak gurme kurabiyelere olan talep, genel ekonomik bağlamdaki bozulma göz önüne alındığında, 20X3 yılının başında azalmaya başlamıştır. Yönetim bu nedenle faaliyeti küçültmeyi ve duran varlıklarının bir kısmını satmayı düşünür. Bu, beyaz ve siyah çikolata dolgulu gurme kurabiyeleri üretmek için kullanılan PLX07 ve PLX09 üretim hatları için geçerlidir. Bu kurabiyelerin üretimi, önemli miktarda dahili kaynak gerektirdiğinden müşteriler fiyatlarının çok yüksek olduğunu düşünmektedir.

İki üretim hattı hakkında bilgiler aşağıda mevcuttur:

	PLX07	PLX09
Satın alma tarihi	1 Ocak 20X0	1 Temmuz 20X1
Satın alma maliyeti (PB)	120.000	180.000
Yararlı Ömür	10 yıl	10 yıl
Amortisman Yöntemi	Doğrusal	Doğrusal
1 Mart 20X3 tarihindeki gerçeğe uygun değer (PB)	83.000	142.000
1 Temmuz 20X3 tarihindeki gerçeğe uygun değer (PB)	82.500	141.500
31 Aralık 20X3 tarihindeki gerçeğe uygun değer (PB)	82.000	142.000
Tahmini satış maliyeti	3.000	2.000

Yönetim, 1 Mart 20X3 tarihinde iki üretim hattını satmaya karar vermiş ve bir alıcı bulmak için aktif bir program başlatmıştır. PLX07 üretim hattı satışa hazır durumda olup bir alıcı bulunana kadar kullanılmaya devam edilecektir. PLX09 üretim hattı da alınan mevcut büyük bir siparişi tamamlamak için kullanılacaktır. Bu durumun 20X3 haziran ayı sonuna kadar devam edeceği tahmin edilmektedir. Dolayısıyla iki üretim hattı da 20X3'ün sonuna kadar satılmayacaktır. Ancak yönetim iki hattı satmaya kararlı olsa da satış planlarından vazgeçilmesi durumunda finansal tablolar üzerindeki sonuçları da görmek istemektedir.

Tartışma Soruları:

- 1) İki üretim hattını satma planının, kullanımlarına devam edilmesine kıyasla finansal tablolar üzerindeki etkileri nelerdir?
- 2) İki üretim hattını satma planından vazgeçilmesi durumunda bu durumun finansal tablolar üzerindeki etkileri ne olacaktır?

ÖRNEK OLAYIN ÇÖZÜMÜ - UFRS 5 SATIŞ AMAÇLI ELDE TUTULAN DURAN VARLIKLAR VE DURDURULAN FAALİYETLER

1) İki üretim hattı, kullanımda oldukları sürece maddi duran varlık (UMS 16) olarak işlem görür. Bu nedenle, maliyetten birikmiş amortisman ve değer düşüklüğü düşülerek ölçülürler. Satış amaçlı elde tutulan duran varlıklar, böyle bir sınıflandırma için gerekli koşulların sağlanması durumunda (yönetim tarafından satış taahhüdünde bulunulması, aktif bir alıcı arayışının başlaması, satışa hazır varlık vb.) satış amaçlı elde tutulan duran varlıklar olarak yeniden sınıflandırılır. Bu kriterlerin sağlandığı tarihte, varlıklar defter değeri ile satış maliyetleri düşülmüş gerçeğe uygun değerinden düşük olanı ile ölçülür.

Varlıkların satış amaçlı elde tutulan olarak sınıflandırılması durumunda, iki üretim hattı için sonuçlar aşağıdaki gibidir:

	PLX07	PLX09
Satın alma tarihi	1 Ocak 20X0	1 Temmuz 20X1
Satın alma maliyeti (PB)	120.000	180.000
Yararlı Ömür	10 yıl	10 yıl
Amortisman Yöntemi	Doğrusal	Doğrusal
Yıllık Amortisman (PB)	120.000/10 = 12.000	180.000/10 = 18.000
Varlıkları satış amaçlı elde tutulan olarak yeniden sınıflandırma kriterlerinin karşılandığı tarih (varlığın hemen satışa hazır olduğu zaman)	1 Mart 20X3	1 Temmuz 20X3
Kullanım süresi	1 Ocak 20X0 –1 Mart 20X3	1 Temmuz 20X1 –1 Temmuz 20X3
Birikmiş Amortisman (PB)	12.000 * 3 + 12.000 * 2/12 = 38.000	18.000 * 2 = 36.000
Yeniden sınıflandırma tarihindeki defter değeri (PB)	120.000 – 38.000 = 82.000	180.000 – 36.000 = 144.000
Sınıflandırma tarihinde satış maliyetleri düşülmüş gerçeğe uygun değer (PB)	83.000 – 3.000 = 80.000	141.500 – 2.000 = 139.500
Yeniden sınıflandırma üzerine muhasebeleştirilen değer düşüklüğü kaybı (CU)	2.000	4.500
20X3 yılı sonunda satış maliyetleri düşülmüş gerçeğe uygun değer (PB)	82.000 – 3.000 = 79.000	142.000 – 2.000 = 140.000
20X3 yılı sonunda değer düşüklüğü zararının düzeltilmesi (PB)	1.000 PB ek kayıp belirlendi.	500 PB değer düşüklüğü zararının iptali

20X3 finansal tabloları üzerindeki etkisi aşağıdaki gibidir:

		PLX07 (PB)	PLX09 (PB)
Varlık satış amaçlı elde tutulan olarak sınıflandırılırsa	Finansal durum tablosu	79.000	140.000
	Kâr veya zarar tablosu	5.000 gider (2.000 amortisman ve 3.000 değer düşüklüğü zararı)	5.000 gider (2.000 amortisman ve 3.000 değer düşüklüğü zararı)

Varlık maddi duran varlık olarak kullanılmaya devam ediyorsa	Finansal durum tablosu	13.000 gider (9.000 amortisman ve 4.000 değer düşüklüğü)	13.000 gider (9.000 amortisman ve 4.000 değer düşüklüğü)
	Kâr veya zarar tablosu	72.000 (82.000 – 10.000, diğer 10 aylık amortisman için)	72.000 (82.000 – 10.000, diğer 10 aylık amortisman için)

2) Yıl sonunda yönetim satış planını sonlandırmaya ve varlıkları kullanmaya devam etmeye karar verirse, varlıklar maddi duran varlık olarak yeniden sınıflandırılır. Yeniden sınıflandırma tarihinde, varlık satış amaçlı elde tutulan olarak sınıflandırılmamış olsaydı muhasebeleştirilecek her türlü amortisman için düzeltilmiş satış amaçlı elde tutulan olarak sınıflandırmadan önceki defter değeri ile geri kazanılabilir tutardan düşük olanı ile ölçülmelidir. Defter değeri, satış maliyetleri düşülmüş gerçeğe uygun değerden düşüktür, dolayısıyla bu, varlıkların değeri olacaktır (tahmini kullanım değerinden bağımsız olarak).